

Pani Katarzyna Olejnik
Dyrektor Międzynarodowej Szkoły
Podstawowej „Paderewski”
ul. Symfoniczna 3 A; 20-853 Lublin

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie § 7 ust. 1 uchwały nr 978/XXXVIII/2017¹ Rady Miasta Lublin z dnia 21 grudnia 2017 r. Wydział Audytu i Kontroli Urzędu Miasta Lublin (dalej „Wydział AK”) kieruje niniejsze wystąpienie pokontrolne do Pani jako osoby reprezentującej organ prowadzący Międzynarodową Szkołę Podstawową "Paderewski" w Lublinie (dalej: Szkoła lub MSP „Paderewski”).

Wystąpienie pokontrolne zawiera ocenę pobrania i wykorzystania dotacji udzielonej Szkole z budżetu miasta Lublin w okresie od 01.01.2014 do 30.09.2018 r., wynikającą z:

- weryfikacji zgodności faktycznej liczby uczniów realizujących obowiązek szkolny poza szkołą z liczbą wykazaną do dotacji – czyli pobranie przez Szkołę dotacji: w latach 2014-2017 na podstawie art. 90 ust. 2a ustawy o systemie oświaty² (dalej „uso”), zaś w 2018 r. na podstawie art. 25 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych³,

- wykorzystania tej dotacji na realizację zadań Szkoły określonych w art. 90 ust. 3d uso.

Kontrolę przeprowadził Artur Jurkowski – główny specjalista z Wydziału Audytu i Kontroli Urzędu Miasta Lublin na podstawie § 5 ust. 1 ww. uchwały.

W oparciu o ustalenia udokumentowane w protokole kontroli, podpisanym przez Panią w dniu 07.11.2018 r., Wydział AK przedstawia w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym stanowisko dotyczące stwierdzonych nieprawidłowości.

W wyniku kontroli faktycznej liczby uczniów realizujących obowiązek szkolny poza szkołą za okres od października 2014 r. do września 2018 r. ustalono, iż Szkoła **pobrała dotację nienależną** (tj. bez podstawy prawnej w rozumieniu art. 252 ust. 4 ustawy o finansach publicznych⁴, zw. dalej „ufp”) – **w kwocie 984.458,80 zł.**

1 Uchwała nr 978/XXXVIII/2017 Rady Miasta Lublin z 21.12.2017 r. w spr. ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji z budżetu miasta Lublin oraz trybu przeprowadzania kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania przez podmioty funkcjonujące na terenie miasta Lublin prowadzone przez osoby fizyczne lub prawne inne, niż miasto Lublin (Dz. Urz. Woj. Lub. z 2018 r. poz. 85 ze zm.).

2 Dz.U.2016.1943 j.t., ze zm.;

3 Ustawa z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz.U. 2017.2203).

4 Jt. Dz.u.2016.1870 ze zm.

Do dnia 31 sierpnia 2017 r. wymogi dotyczące realizacji obowiązku szkolnego poza szkołą (tzw. „nauczania domowego”) regulowały przepisy art. 16 ust. 8 uso, które stanowiły, że na wniosek rodziców dyrektor odpowiednio publicznej lub niepublicznej szkoły podstawowej, do której dziecko zostało przyjęte, może zezwolić, w drodze decyzji, na spełnianie przez nie obowiązku szkolnego poza szkołą. Art. 16 ust. 10 pkt 1 uso stanowił, że cyt.: „10. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 8, może być wydane przed rozpoczęciem roku szkolnego albo w trakcie roku szkolnego, jeżeli do wniosku o wydanie zezwolenia dołączono:

- 1) opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej;
- 2) oświadczenie rodziców o zapewnieniu dziecku warunków umożliwiających realizację podstawy programowej obowiązującej na danym etapie edukacyjnym;
- 3) zobowiązanie rodziców do przystępowania w każdym roku szkolnym przez dziecko spełniające obowiązek szkolny lub obowiązek nauki do rocznych egzaminów klasyfikacyjnych [...]”.

Od 1 września 2017 r. przepisy dotyczące wymogów realizacji obowiązku szkolnego poza szkołą reguluje art. 37 ustawy Prawo oświatowe⁵. Kluczowe zmiany zostały zapisane w art. 37 ust. 2 (cyt.):

„2. Zezwolenie [...], może być wydane przed rozpoczęciem roku szkolnego albo w trakcie roku szkolnego, jeżeli:

- 1) [...] szkoła podstawowa [...], do której dziecko zostało przyjęte, znajduje się na terenie województwa, w którym zamieszkuje dziecko;
- 2) do wniosku o wydanie zezwolenia dołączono:
  - a) opinię publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej,
  - b) oświadczenie rodziców o zapewnieniu dziecku warunków umożliwiających realizację podstawy programowej obowiązującej na danym etapie edukacyjnym,
  - c) zobowiązanie rodziców do przystępowania w każdym roku szkolnym przez dziecko spełniające obowiązek szkolny lub obowiązek nauki do rocznych egzaminów klasyfikacyjnych, [...]”.

Z ustaleń kontroli wynika, że wszyscy uczniowie (171) Międzynarodowej Szkoły Podstawowej „Paderewski” w Lublinie, którzy zostali objęci „nauczaniem domowym” (przyjęci do 1 września 2017 r.) zamieszkiwali poza granicami Polski i uczęszczali równocześnie do szkół w miejscu zamieszkania. Realizacja obowiązku szkolnego poza szkołą odbywała się we współpracy z podmiotami realizującymi projekt edukacyjny „Libratus”, na rzecz których MSP „Paderewski” wydatkował ze środków dotacji łącznie kwotę aż 506.518,52 zł za okres od 01.01.2014 do 30.09.2018 r. jako wynagrodzenie za świadczenie usług w zakresie kształcenia uczniów Szkoły realizujących obowiązek szkolny poza szkołą.

W ocenie Wydziału AK sposób rekrutacji uczniów zamieszkałych poza granicami Polski przyjmowanych w celu spełniania obowiązku szkolnego poza szkołą nie wypełniał dyspozycji art. 16 ust. 8 uso, ponieważ przyjęcie do Szkoły odbywało się automatycznie, tylko na podstawie dokumentacji przygotowanej przez podmioty realizujące projekt edukacyjny „Libratus”. Dodać należy, że tylko 3 uczniów (przyjętych po 1 września 2017 r.) zamieszkiwało na terenie województwa lubelskiego i posiadało opinie wydane przez publiczne poradnie psychologiczno-pedagogiczne.

⁵ j.t. Dz. U. z 2018 poz. 996.

Wymieniona na wstępie kwota **984.458,80 zł** dotyczyła w sumie **171⁶ uczniów** realizujących obowiązek szkolny poza szkołą, których organ prowadzący wykazywał do dotacji w sumie w 3.271 miesiącach (sumarycznie liczonych oddzielnie dla każdego ucznia w każdym miesiącu w poszczególnych latach objętych kontrolą). Uczniowie ci nie spełniali określonych w u.s.o. wymogów do nauczania domowego, a dyrektor nie miał podstaw do wydania decyzji administracyjnych zezwalającej na spełnianie tym uczniom obowiązku szkolnego poza szkołą.

Obligatoryjnie wymagane do przedmiotowych decyzji opinie z niepublicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych wydanych przed 1 września 2017 r. były nierzetelne, bowiem zostały wystawione z rażącym naruszeniem metodologii przeprowadzania takich badań.

Dołączone do wniosków o wydanie decyzji zezwalających na nauczanie domowe opinie zostały wystawione przez niepubliczne poradnie psychologiczno-pedagogiczne. Aż 84 ze 171 opinii wydała niepubliczna poradnia psychologiczno-pedagogiczna Homo Creator w Opolu, 19 opinii – poradnia PLUS Nałęczów, 18 – poradnia Prymus Gorlice, 16 – In Corpore Katowice, 10 – Perfectum Poznań, 9 – Fama Bydgoszcz, 7 – Progres Białystok, 3 – Gdańsk, 3 - Okno na Świat Wodzisław Śląski, 2 – Dar Edukacji Łódź.

W przypadku niektórych uczniów, realizujących w MSP „Paderewski” obowiązek szkolny poza szkołą, tego samego dnia poradnie psychologiczno-pedagogiczne wydawały opinie i rodzice podpisywali umowy ze Szkołą o bezpłatną naukę w Lublinie. I tak, np. w dniu 13.08.2015 r. z rodzeństwa: O. P. otrzymała opinię z poradni Homo Creator w Opolu a jej brat D. P. opinię z poradni In Corpore w Katowicach, także 13.08.2015 r. rodzice złożyli wnioski o zezwolenie na spełnianie obowiązku szkolnego poza szkołą, oraz podpisali umowy ze Szkołą o bezpłatną naukę w Lublinie. W związku z tym, że badanie dziecka w poradni psychologiczno-pedagogicznej zwykle trwa kilka godzin, wątpliwości Wydziału AK wzbudził sam fakt fizycznej możliwości przeprowadzenia tych badań, wydania pisemnej opinii na podstawie tych badań oraz podpisanie umowy ze Szkołą oddaloną o kilkaset kilometrów⁷ od siedzib poradni w ciągu jednego dnia.

Z uwagi na powyższe Wydział AK wystosował do kuratoriów oświaty nadzorujących pracę poradni psychologiczno-pedagogicznych, które wydały opinie dla uczniów MSP „Paderewski” prośbę o sprawdzenie czy te opinie zostały wystawione zgodnie z prawem, regulującym wystawianie tego rodzaju opinii.

Z odpowiedzi przesłanych z kuratoriów oświaty, które przeprowadziły kontrole w poradniach psychologiczno-pedagogicznych wynika, że wszystkie badania dzieci, na podstawie których wystawiono opinie, odbyły się za pośrednictwem platformy internetowej udostępnionej przez podmioty realizujące projekt edukacyjny „Libratus” i żadne z dzieci nie było badane w poradni.

Po analizie zgromadzonego materiału dotyczącego przedmiotowych opinii, Wydział AK podzieliła stanowisko, Małopolskiego Kuratora Oświaty, który na podstawie protokołu kontroli⁸ w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej „Prymus” w Gorlicach,

6 szczegółowy wykaz w załączniku nr 1 do nin. wystąpienia.

7 Odległości drogowe między miastami wynoszą: Opole – Lublin: 410 km, Katowice – Lublin: 350 km, Opole – Katowice: 100 km.,

8 Protokół kontroli doraźnej z dnia 20.11. 2018 r. Kuratorium Oświaty w Krakowie w Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej „Prymus” w Gorlicach, ul. Pod Lodownią 12, 38-300 Gorlice.

(ul. Pod Lodownią 12, 38-300 Gorlice) w dniu 20.11.2018 r. stwierdził, m.in. cyt.: „[...] 1) *Opinie w sprawie realizacji obowiązku szkolnego poza szkołą dzieciom przebywającym za granicami Polski wydawano z pominięciem badań niezbędnych do wydania takiej opinii. Działania realizowane w kontrolowanej Poradni i określane mianem „badań pedagogicznych” były prowadzone bez zachowania elementarnych zasad metodologii badań [...]*”.

W związku z powyższym Małopolski Kurator Oświaty 20.12.2018 r. złożył do Prokuratury Rejonowej w Gorlicach zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa polegającego na wystawieniu dokumentu potwierdzającego nieprawdę co do okoliczności mającej znaczenie prawne przez dyrektora ww. poradni.

W uzasadnieniu wskazał m.in., że (cyt.): *W trakcie czynności kontrolnych ujawniono nieprawidłowości, które skutkowały wydaniem zaleceń pokontrolnych. Na podstawie analizy dokumentacji oraz rozmowy z Dyrektorem Poradni [...] ustalono, że w latach 2016 i 2017 wydała ona 728 opinii dotyczących realizacji obowiązku szkolnego poza szkołą dzieciom, które wraz z rodzicami przebywały poza granicami Polski i były objęte opieką i/lub kształceniem w szkołach i placówkach funkcjonujących w krajach ich aktualnego pobytu. Dzieci te, w dacie wydania opinii, nie były uczniami polskich szkół i nie podlegały przepisom oświatowym obowiązującym w Polsce. Opinie były wydawane w porozumieniu z Międzynarodowym Zespołem Placówek Oświatowych prowadzonym przez Libratus sp. z o.o. w Krakowie, ul. Śniadeckich 12b, 31-531 Kraków, który przysyłał wnioski rodziców o wydanie takich opinii do Niepublicznej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej „Prymus”. Z zapisów zawartych w „Umowie współpracy” z dnia 24 listopada 2015 r. zawartej pomiędzy wymienionymi podmiotami wynika, że za wydanie jednej tego typu opinii Poradnia otrzymywała opłatę w wysokości 100,00 zł. Opinie wydawane były z pominięciem badań psychologicznych i pedagogicznych wykonywanych w bezpośrednim kontakcie z dzieckiem, z użyciem wystandaryzowanych i dopuszczonych do użytku narzędzi diagnostycznych. Sporządzano je na podstawie kontaktu z dzieckiem za pośrednictwem sieci Internet, poprzez platformę elektroniczną administrowaną przez Zespół Placówek Oświatowych prowadzony przez Libratus sp. z o.o. w Krakowie, który faktycznie był zleceniodawcą wydania opinii. Kontakt ten nie nosił żadnych znamion badania, gdyż odbywał się z pominięciem podstawowych zasad metodologicznych, nie wykorzystywano również narzędzi diagnostycznych, o których mowa powyżej. Taka organizacja pracy Poradni z dzieckiem i jego rodzicami powoduje brak możliwości zapewnienia bezpieczeństwa klientowi Poradni, za które odpowiada Dyrektor placówki, a ponadto uniemożliwia potwierdzenia tożsamości zarówno osób dorosłych, jak i dzieci w nim uczestniczących. Opinie były następnie przekazywane pocztą tradycyjną, bez zgody osób uprawnionych do jej wyrażenia, do Międzynarodowego Zespołu Placówek Oświatowych w Krakowie.*

W Niepublicznej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej „Prymus” przechowywane są jedynie wnioski rodziców przesłane przez Międzynarodowy Zespół Placówek Oświatowych „Libratus” w Krakowie oraz kopie wydanych opinii. Inna dokumentacja, w tym potwierdzająca przeprowadzenie badań, nie była gromadzona i nie jest przechowywana w Poradni. W trakcie kontroli ustalono również, że w Niepublicznej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej „Prymus” w Gorlicach prowadzona jest podwójna dokumentacja w postaci rejestru wydanych opinii.

Opinie w sprawie realizacji obowiązku szkolnego poza szkołą, zlecane przez Międzynarodowy Zespół Placówek Oświatowych prowadzonym przez Libratus sp. z o.o. w Krakowie, były rejestrowane w innym dokumencie niż pozostałe opinie wydawane przez Poradnię. Rejestr opinii dot. realizacji obowiązku szkolnego poza szkołą nie zawiera numeru nadanego w czasie zgłoszenia przez kontrolowaną Poradnię, a także numeru opinii nadanego w Poradni. Numery opinii dotyczących realizacji obowiązku szkolnego poza szkołą zostały nadane przez Międzynarodowy Zespół Placówek Oświatowych prowadzony przez Libratus sp. z o.o. w Krakowie.

W związku z powyższym zachodzi podejrzenie popełnienia przestępstwa z art. 271 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2204 ze zm.). Małopolski Kurator Oświaty będąc zobowiązanym, poprzez przepis art. 304 § 2 w/w aktu prawnego, składa zatem zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.”

W sprawie poświadczenia nieprawdy w opiniach sporządzanych przez Dyrektora Niepublicznej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej Prymus w Gorlicach w zakresie realizacji wskazań dla realizacji obowiązku szkolnego poza szkołą w okresie od 24 listopada 2015 r. do 2017 r., w dniu 11.01.2019 r. Komenda Powiatowa Policji w Gorlicach wszczęła dochodzenie o przestępstwo określone w art. 271 § 1 Kodeksu karnego w związku z art. 12 Kodeksu karnego.

Reasumując wyniki kontroli polecam:

1. Mając na względzie art. 252 ust. 1 ufp – w terminie 15 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego – dokonać zwrotu dotacji nienależnie pobranej w kwocie **984.458,80 zł** (wraz z odsetkami naliczonymi zgodnie z art. 252 ust. 6 ufp)
2. W oparciu o wyniki niniejszej kontroli zweryfikować prawidłowość dotacji pobranej od października 2018 r. na uczniów spełniających obowiązek szkolny poza szkołą i dokonać stosownych korekt.

Na podstawie § 7 ust. 1 pkt 3 wymienionej na wstępie uchwały Rady Miasta Lublin informuję o możliwości pisemnego uznania ww. kwoty i dokonania jej zwrotu do budżetu miasta Lublin w terminie 15 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego (rachunek bankowy, na który należy dokonać zwrotu – bank PEKAO SA V O. w Lublinie nr 74 1240 1503 1111 0010 0125 4511).

W przypadku braku zwrotu ww. kwoty dotacji zostanie wszczęte stosowne postępowanie administracyjne w tej sprawie.

Proszę w terminie 15 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego poinformować Prezydenta Miasta Lublin – za pośrednictwem Wydziału Audytu i Kontroli – o realizacji ww. wniosku.

**z up. Prezydenta Miasta Lublin
Dyrektor Wydziału Audytu i Kontroli**

Anna Morow

Załączniki:

Zestawienie uczniów, na których Szkoła nienależnie pobrała dotację.

Do wiadomości:

Wydział Oświaty i Wychowania, Wydział Budżetu i Księgowości.